

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/58/2022
Identifikačné číslo spisu:	5721010874
Dátum vydania rozhodnutia:	07.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:5721010874.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Dušana Krč-Šeberu a JUDr. Martiny Zeleňakovej v trestnej veci obvineného S. H. pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d), ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. f) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 7. septembra 2022 v Bratislave, o dovolaní obvineného S. H. proti rozsudku Okresného súdu Martin z 23. septembra 2021, sp. zn. 2T/51/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného S. H. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Martin (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 23. septembra 2021, sp. zn. 2T/51/2021 uznal obvineného S. H. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) za vinného zo spáchania zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d), ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. f) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) a § 127 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že:

- dňa 09.06.2021 v čase okolo 18.00 hod., sa S. H. spoločne s S. E., nar.XX.XX.XXXX, nachádzali pred vchodom do OD A. na J. N. č.XXXXXX/X v S., v tom čase sa tam nachádzali náhodne aj maloletí J. M. a R. Č., pričom obž. S. H. si pýtal od maloletého J. M. nar.XX.XX.XXXX cigaretu, keď maloletý L.M. vytiahol z vrečka krabičku cigariet, z ktorých vytiahol jednu cigaretu, ktorú mu podal, druhou rukou mu obžalovaný zobral celú krabičku z ruky, na čo maloletý nestihol ani zareagovať, následne, ako mu zobral krabičku cigariet, začal byť obžalovaný agresívnejší, povedal maloletému J. M., že mu má dať 10,-Eur, že si chce ísť kúpiť do stánku bagetu a nejaký alkohol, pričom mu maloletý J. M. navrhol, že s ním pôjde do stánku a tie veci mu kúpi on sám, potom išli spoločne do stánku na námestí v pasáži, nachádzajúcej sa pri podniku P. E., kde ako išli ku stánku obžalovaný si ešte pýtal od maloletého R. Č. nar.XX.XX.XXXX, telefón, že si ho chce požičať a pozrieť, aká je to značka, telefón mu maloletý nedal, všetci štyria potom prišli ku stánku trafika „Q. u K.“, kde prišli k okienku stánku, maloletý L.M. povedal obsluhu v stánku - K. K., nar.XX.XX.XXXX, ktorý pozná maloletého J.M., že si chce kúpiť bagetu, kde K. K. zbadal, že niečo nieje v poriadku, že sa správa zvláštna, že je v strachu, v čom ho utvrdil aj fakt, že maloletý J. M. dal obsluhu K. K. celú svoju peňaženku s finančnou hotovosťou vo

výške 200,-Eur, nech si sám z nej vyberie peniaze za tú bagetu, obžalovaný od stánku na chvíľu odišiel, načo maloletý L.M. a R.Č. odišli do neďalekého baru, odkiaľ zavolali políciu a obžalovaný tak konal napriek tomu, že bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Martin, sp.zn.4T/61/2020 z 05.11.2020, právoplatným 05.11.2020 pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý vykonal dňa 03.04.2021.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analógiám, trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 4 mesiace, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Proti rozsudku okresného súdu podal obvinený S. H. vo svoj prospech dovolanie, prostredníctvom ustanovenej obhajkyne JUDr. Silvie Tatarkovej, z dôvodu uvedenom v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V dôvodoch podaného dovolania obvinený namietol výšku uloženého trestu odňatia slobody, ktorú pokladá za zjavne neprimeranú, nakoľko jeho celé protiprávne konanie spočívalo iba v odňatí krabičky cigariet maloletej osobe. Ďalej uviedol, že si je vedomý toho, že mu priťažilo práve to, že skutok spáchal na maloletej osobe, ale podľa jeho vlastných slov, by odňatie cigariet mohlo mať aj výchovný účinok, pretože podľa jeho názoru nemôže mať 13-ročná osoba pri sebe cigarety. Zo svojho protiprávneho konania nemal žiadnym spôsobom profitovať a zastáva názor, že maloletému poškodenému nespôsobil žiadnu fyzickú, psychickú alebo inú ujmu. Uložený trest odňatia slobody obvinený pokladá za nespravodlivý, intenzitu a spoločenskú nebezpečnosť svojho skutku (hoci sa ho dopustil krátko po prepustení z výkonu trestu pre obdobnú majetkovú trestnú činnosť a v jeho prípade sa tak jedná o recidívu a opakované páchanie druhovo rovnakej trestnej činnosti- pozn. dovolacieho súdu) pokladá za „extrémne nízku“, a preto by mu mal byť podľa jeho názoru uložený nižší trest. V súčasnosti sa obvinený (hoci mu už okresný súd mimoriadne znížil trest odňatia slobody) cíti byť frustrovaný, nakoľko v trestnom konaní sa priznal, oľutoval spáchanie skutku a podľa vlastných slov nemal spôsobiť žiadnu škodu. Rovnako je si vedomý, že nepoužitie ustanovenia § 39 Trestného zákona, nezakladá žiaden dovolací dôvod. Na druhej strane zastáva názor, že dovolací súd by sa mal v jeho prípade z dôvodu „zjavnej nespravodlivosti“ odkloniť od svojej judikatúry.

Obvinený z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že rozsudkom okresného súdu bol porušený zákon v neprospech obvineného, dovolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a okresnému súdu prikázal, aby jeho trestnú vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa písomne vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Martin (ďalej tiež „prokurátorka“). Vo svojom vyjadrení poukázala na to, že ustanovenie § 39 Trestného zákona možno použiť len za určitých podmienok, ktoré v prípade obvineného nie sú splnené. K tomu uviedla, že obvinený spáchal skutok na obzvlášť zraniteľnom subjekte - maloletom, ktorý z konania obvineného mal jednoznačne strach, čo vyplýva tak z výpovede maloletého ako aj svedka K. K.. Ďalej uviedla, že obvinený nie je bezúhonnou osobou. Naopak z odpisu z registra trestov obvineného vyplýva, že má celkovo 10 záznamov, a to prevažne pre majetkovú trestnú činnosť, ako aj za násilnú trestnú činnosť. Obvinený bol naposledy odsúdený trestným rozkazom Okresným súdom Martin z 5. novembra 2020, sp. zn. 4T/61/2020 pre prečin krádeže za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, ktorý obvinený vykonal 3. apríla 2021. Podľa názoru prokurátorky z uvedeného vyplýva, že obvinený sa opakovane dopúšťa úmyselnej trestnej činnosti, vo forme špeciálnej recidívy, pričom predchádzajúce postihnutia za priestupky a ani predchádzajúce odsúdenia za trestné činy nemali na obvineného účinok nápravy a odradenia od ďalšieho páchania trestnej činnosti a nenaviedli ho k tomu, aby začal viesť riadny život. Trest odňatia slobody uložený obvinenému je uložený v súlade so zákonom a v súlade so zásadami ukladania trestov uvedenými v Trestnom zákone. Prokurátorka z vyššie

uvedených dôvodov navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

K vyjadreniu prokurátorky sa obvinený a ani jeho obhajkyňa, do konania nariadeného verejného zasadnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, písomne bližšie nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní, posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), prostredníctvom obhajkyne (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Súčasne však zistil, že podané dovolanie je potrebné na verejnom zasadnutí odmietnuť, pretože bolo podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku právoplatné rozhodnutie súdu druhého stupňa môže dovolaním napadnúť z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Trestného poriadku

- a) generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,
- b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku, ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním a ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom pred okresným súdom 23. septembra 2021 je zrejmé, že obvinený po riadnom poučení súdom prvého stupňa, urobil vyhlásenie o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Následne okresný súd riadnym a procesne bezchybným postupom prijal jeho vyhlásenie, že je vinný zo spáchania žalovaného skutku. Po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku a poučení o opravných prostriedkoch obvinený výslovne uviedol, že proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu sa vzdáva práva podať odvolanie.

Procesným dôsledkom vyššie uvedených vyhlásení dobrovoľne uskutočnených obvineným v základnom konaní pred okresným súdom je nadobudnutie právoplatnosti rozsudku a podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku nemožnosť napadnutia rozsudku okresného súdu odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Z citovaného ustanovenia § 257 ods. 5 Trestného poriadku vyplýva, že proti rozsudku súdu po prijatí vyhlásenia obvineného, že je vinný zo spáchania skutku, možno podať dovolanie iba z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Aj keď v § 257 ods. 5 Trestného poriadku nie je špecifikovaný konkrétny subjekt, ktorému toto právo prislúcha, treba ho vykladať v spojení s § 369 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorého vyplýva, že oprávnený na podanie dovolania v tomto prípade je len minister spravodlivosti (na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby) a to z dôvodu, že v danej trestnej veci sa jedná o rozhodnutie súdu prvého stupňa. Obvinený a generálny prokurátor sú podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku oprávnenými osobami na podanie dovolania len proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa (primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu publikované pod číslom 12 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2017).

Vzhľadom na to, že prejednávaná vec bola právoplatne skončená rozhodnutím súdu prvého stupňa,

osobou oprávnenou na podanie dovolania proti takémuto rozhodnutiu je len minister spravodlivosti.

Navyše spomínaným vyhlásením obvineného o vine zo spáchania skutku a nepodaním odvolania, obvinený jasne deklaroval svoj súhlas s rozsudkom okresného súdu vo všetkých jeho výrokoch. Pritom podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku obvineným je popri inom viazané aj na povinnosť riadneho využitia opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku). V prejednávanej veci obvinený v základnom konaní nepodal odvolanie proti rozsudku okresného súdu, respektíve proti jeho výroku o treste. Za daných okolností sa potom nemôže účinne domáhať ochrany svojich práv podaním dovolania, pretože v základnom trestnom konaní a po riadnom poučení rezignoval na tie svoje práva, z ktorých aj vyviera jeho oprávnenie podať dovolanie.

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že v posudzovanom prípade bolo dovolanie podané proti rozsudku okresného súdu neoprávnenou osobou, a preto ho dovolací súd na neverejnom zasadnutí, bez meritórneho preskúmania veci, podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.